

SLOVENSKI NAROD.

Izjava vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leta 26 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse ste 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petek-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiski enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiski trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vržejo. — Uredništvo in upravljenje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritliju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

V zmisu §. 17. društvenih pravil
se skljuje

občni zbor

delenškega društva

Narodne tiskarne
na dan 25. maja 1905
ob 6. uri zvečer

v prostorih Narodne tiskarne.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca Narodne tiskarne za l. 1904.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Volitev pregledovalcev računov.
5. Premembra pravil. (§ 17. se spremeni tako, da se novi občni zbor, aka prvi ni sklepčen, vrši takoj eno uro pozneje brez ozira na število navzočih delničarjev in na število od njih zastopanih glasov. — § 21. se spremeni tako, da zapisnik seje podpisujeta predsednik in zapisnikar.)
6. Posamezni nasveti.

Opomnja: § 16. Kdor hoče na občnem zboru glasovati, mora svoje dehlice vsaj pet dni pred občnim zborom vložiti v društveno blagajnico.

Upravni odbor Narodne tiskarne.

Parlementariziranje ministra.

Na Dunaju, 10. maja.

Že mnogo mesecev se govori v političnih krogih, da se pripravlja rekonstrukcija ministrstva in sicer v tem zmislu, da dobe večje parlamentarne stranke svoje zastopnike v kabinetu.

Znano je, da želi vrla sama tako parlamentariziranje ministrstva in to izvirov razlogov. Vlado Čakajo za prihodnost tako važne in tako težke naloge, in te ji delajo toliko več skrbi, ker ne ve, kje dobiv v

parlamentu potrebno večino za svoje predloge.

Res, da funkcioniра sedaj državni zbor popolnoma gladko, točno in hitro, ali nihče ne ve, koliko časa utegne to še trajati. Sedanja delavnost državnega zabora ne smi nikogar premotiti, kajti vzroki, zaradi katerih so Čehi prej obstruirali, niso odstranjeni. Čehi so Gautschevemu ministrstvu dovolili nekaj mesecev premirja, kar so Nemci imenovali »Galgenfrist«, nikakor pa ne misijo delati vladiti tukaj in pustiti, da ostane vselepo pri starem.

Vlada uvideva, da zamore zagotoviti trajno funkcioniranje državnega zabora samo na dvojen način: ali da potom sprave med Čehi in med Nemci zadovolji obe stranki oziroma narodnosti, ali pa da jih poskusiti pridobiti za skupno delo na ta način, da jim da primerno zastopstvo v ministrstvu.

Gautsch je zaradi varnosti poskusil oba načina. Za prihodnje zasedanje češkega deželnega zabora pripravlja vlada vsakovrstne predloge, s katerimi hoče omogočiti spravo med Čehi in med Nemci in s tem odstraniti vzroke, ki so doslej zadrževali mirno delovanje državnega zabora. Toda vse kaže, da ta poskus ne obradi uspeha, dasi so Čehi uprav verjetno popustljivi in pripravljeni, dovoliti Nemcem ne le premumbo volilnega reda, nego tudi ustavovitev narodnostnih kurij v češkem deželnem zboru, s čimer bi bilo Nemcem zagotovljeno, da jih Čehi ne bodo majorizirali.

Nemci pa s temi koncesijami niso zadovoljni; ljubši jim je sedanje stanje, kajtor da bi ugodili nekaterim češkim zahtevam, ker vedo, da osrednja vlada zanje itak vse storiti in tiči Čehe ravno tako ob zid, kakor druge Slovane.

Tudi o parlamentariziranju ministrstva nečelo Nemci ničesar vedeti. Izvzeti so le tisti »streberji«, katerim se kolca po ministrskih portfeljih. Ako bi se posrečilo vladni, izvesti parla-

mentariziranje ministrstva, kar je mogoče samo v obliki nove koalicije, bi se morale prizadete stranke za nekaj časa odpovedati rešitvi svojih aspiracij, bi morale preporna vprašanja pustiti na strani in se posvetiti delu, da se spravijo važne in težavne predloge pod streho. S tem niso Nemci kar nič zadovoljni. Boje se, da bi vlada, če bi sedelo v njej nekaj slovenskih ministrov, administrativnim potom morala ugoditi marsikaki slovenski zahtevi in zato se zdaj vodilni nemški može oglašajo drug za drugim proti parlamentariziranju ministrstva.

To stališče je lahko umljivo. Vsako uradniško ministrstvo je nemškega mišljenja in sovražno zahtevam in željam slovenskih narodnosti. Tisti časi, ko je bilo mogoče nemško parlamentarno ministrstvo, so za vedno minuli. Nikdar se več ne vrnejo. Mogoče je samo koalicjsko ministrstvo. V katerem sede poleg nemških tudi slovenski ministri, ali pa uradniško ministrstvo, v katerem odločujejo samo pristaši nemških strank in sta češki in poljski minister samo za dekoracijo.

Mi se nič ne čudimo, da se Nemci takovnemajo za uradniški ministrstvo. Vsako uradniško ministrstvo je ravno tako nemško, kakor bi bilo nemško parlamentarno ministrstvo, ima pa še to udobnost, da lahko parlament prezira kolikor hoče in da se mu ni treba ozirati na slovenske stranke. Tako kakor je Körber vladal v nemško korist, bi ne moglo vladati nobeno parlamentarno nemško strankarsko ministrstvo.

Nemci tega tudi nič ne prikrivajo in zato se zdaj drug za drugim oglašajo proti parlamentariziranju ministrstva in bržas bo ta projekt prav tako splaval po vodi, kakor namerna vana sprava v češkem dež. zboru. Nemci hočejo gospodstvo, Nemci hočejo, da jim naj služi ves administrativni aparat in zato nečelo sprave in nečelo parlamentarnega ministrstva.

terih »Slovenska Matica« ni tako popularna, kakor bi lahko bila in kakor bi morala biti.

Tudi »Matica Hrvatska« je bila svoj čas v podobnem položaju. Pomagala si je iz stiske na ta način, da poleg publikacij, ki jih dobivajo vsi člani, zalaže še različna druga dela. Na ta način si je omogočila, da lahko izpolnjuje vse svoje dolžnosti in da nudi svojim članom vendar le take knjige, ki jih morejo zanimati.

Morda bi se dalo tudi pri nas kaj enakega ukreniti. Po našem prepričanju bi »Slovenska Matica« s tem samo pridobila na popularnosti in na članih. No, in če pridobi le 1000 novih članov, in to je pri kolikor izdatni reklami in agitaciji že mogoče, bi ji bilo s tem izdatno pomagano.

Sedaj pa število Matičarjev ne narašča, marveč že nekaj let sem pada in to je zelo znamenje, obenem pa tudi dokaz, da bo vendar treba nekaj storiti, da se »Matica« poživi in da si pridobi izdatno zaslombu pri občinstvu. Bila bi večna škoda, če bi »Slovenska Matica« jela hirati.

Treje znanstvenih knjig je izdala »Matica« za letošnje leto, namreč »Zbornik znanstvenih in poučnih spi-

sov«, ki ga je uredil L. Pintar, potem osmi snopič »Slovenskih narodnih pesmi«, ki jih urejuje dr. K. Štrekelj in drugi snopič »Slovenske bibliografije«, ki jo je sestavil dr. Fran Simonič.

Štrekljeva izdaja »Slovenskih narodnih pesmi« je v vsakem oziru vzhorno znanstveno delo. Pisalo se je o tej izdaji tudi v našem listu že tolikrat, da je pač odveč vsaka beseda. Mi smo se te izdaje vedno veselili in smo šli tudi z vso odločnostjo v boj, da se nadaljuje po načelih, po katerih je bil urejen začetek, da se pusti dr. Štreklju popolna svoboda in da se mu ne dela nobenih ovir.

Seveda je ta izdaja strogo znanstvenega značaja in služi samo znanstvenikom in literatom. Za maso ni in njej tudi ni namenjena.

Istotako je tudi z dr. Simoniča »Slovensko bibliografijo«. To je delo, ki je rabijo le znanstveniki in pisatelji in nekde drugi. Ogromna vedenja »Matičarjev« ne ve, kaj bi ž njo počela.

Ali bi ne mogoče, da bi »Matica« tako dela samo založila, članom pa poskrbela drugih publikacij?

»Zbornik« naj bi ostal kakršen je zdaj. Zgodovinski in literarnoslo-

Rusko brodovje je baje bogato preskrbljeno z živili vsake vrste, nedostaja mu samo tobaka in smodk. Najbrže je admiral Nebogatov že plul mimo rta St. Jaques.

Ruska hospitalna ladja »Kostroma« odplije v petem iz Saigona.

Včeraj zvečer pa je dospela iz Saigona ta-le brzjavka:

V tork 8. t. m. sta se združili obe ruski eskadri pri rtu St. Jaques.

Japonska v skrbah.

Kakor se poroča »Daily Mail« iz Tokija, da ves japonski narod v strahu in skrbah pričakuje, da se rusko brodovje približa japonskim otokom. Vzprido grozeče pomorske bitke je narod popolnoma pozabil na vojevanje na suhem v Mandžuriji.

Ker se splošno smatra, da rusko brodovje sedaj nadkrije japonsko, so Japonevi v velikih skrbah glede izida pomorske bitke in baš to je vzrok, da admiral Togo še ni navalil na rusko ladjevje. Da se torej Togo izogiblje pomorski bitki, ni strahopetnost, marveč modra previdnost. Admiral Togo povišla, da bi usodo Japonske stavil na eno karto.

Četrto rusko brodovje.

Veliki novi oklopni »Slava« in »Imperator Pavel I«, ladji najmodernejšega tipa, ki sta armirani z ogromnimi dvanaestpalčnimi in šestpalčnimi topovi, sta že odpluli iz ladjedelnice v Petrogradu v Kronštat.

V Kronštu se pripravljajo za odhod na Daljni Vzhod novoizgrajena oklopna »Andrej Perovzani«, oklopna starejšega tipa »Imperator Aleksander II« in oklopni križarki »Admiral Korilov« in »Pamjet Azova«.

Koristka.

Povest.

(Dalej.)

IV.

Olgina ljubezenska omamljeno trajala dober teden. Bili so to zanje dnevi najslajše sreče, ure neskončnega blaženstva. Vse te dni ni prišla do jasne zavesti, vse se ji je zdelo kakor sén.

Potem je prišla naravna reakcija in prišlo je spoznanje, da je zašla na napačno pot. Žalost in kes sta ji legla na dušo, ali rekla si je, da ni nikomur na svetu dolžna odgovorita in da lahko stori kar boče in tolazila se je, da vzlje vsemu, kar se je zgodilo, ni nič slabša od drugih deklet.

Spoznala je, da Jakliča resnično ljubi in da bi se zdaj ne mogla od njega ločiti, ali slutila je tudi, da ta ljubezen ne bo trajala vedno in to jo jebolelo.

Jaklič je kmalu spoznal to Olgino duševno stanje. Pripisoval je to premembo rezkemu značaju svoje ljubice. Sodil je, da bo to trajalo samo nekaj časa, a ko spozna Olga, kako presrečno in vdano jo ljubi, se ga zopet oklene z vso strastjo.

Trpinčila sta drag drugega. Če je

Priprave za odhod tega brodovja na Daljni Vzrok nadzoruje osebno admiral Birilev.

To ladjevje bodo spremljale nemške transportne ladje »Asirija«, »Kanadija« in »Fenicija«, ki jih je pravkar kupila Rusija v Hamburgu.

Četrta eskadra odplojuje koncem tega meseca na Daljni Vzrok. Mr. Schwab in nakup južno-ameriških vojnih ladij.

Mr. Schwab, ki je v torek na povratku v Ameriko dospel v London, je na vprašanje nekega »Standardovega poročevalca«, da je resnično, da je posredoval prodajo argentinskih in šilenskih križark Rusiji in sklenil pogodbogled zgradbe novih ruskih vojnih ladij, odgovoril: »Res je, da sem imel vrlovažno in pomenljivo misijo na Ruskem. O uspehu iste pa ne morem ničesar povedati. Ako se sme v tej zadevi kaj povedati, bo to storila ruska vlada sama.«

O vladivostoškem brodovju.

»Lokalanzeigerju« se javlja iz Tokija:

S severa zotoka Jeso ni zanesljivih vesti.

Gotovo pa je, da križarijo že daje časa v Japonskem morju ruske križarke in torpedovke. Sele te dni so se ruske ladje zopet vrstile v Vladivostok.

Vest, da križarka »Bogatir« še ni popravljena, ni resnična. Saj je »Bogatir« že na jesen križaril pred pristaniščem. V Vladivostoku se nahaja in 5 podmorskih čolnov 25 torpedovk in ne, kakor se poroča, samo devet. Rusi namenoma širijo napačne vesti, da bi premotili Japonce.

Dve japonski ladji potopljeni?

Iz Petrograda se brzojavlja: Semkaj je došlo poročilo, da je admiral Roždestvenski potopil v zalivu Penan dve japonski opazovalni ladji.

Pomorski generalni štab še sicer ni prejel potrdila, vendar pa se sodi, da je veste resnična, ker je došla iz zelo zanesljivega vira.

Državni zbor.

Dunaj, 10. maja. Posl. dr. Ploj je interpeliral naučnega ministra zaradi šolskih razmer v Ukvah na Koroškem. — V podrobni razpravi o carinskem tarifu je govorila celo vrsta poslanec, katerim je potem odgovarjal poljedelski minister grof Buquoy. — Potem se je debata zaključila ter se izvolil za glavnega govornika contra posl. Stojan, ki je prosil vladu, naj pazi na izdelovanje umetnega medu. Potem ko so še v imenu manjšin stavili svoje predloge poslanci Schraffl, Peschka

in dr. Licht, se je začelo glasovanje ter je bilo prvih šest postojank carinskega tarifa (žito, sadje, zelenjava, pijače, živila in živalski produkti) z veliko večino sprejetih, dočim so bile vse resolucije in predloge manjšine odklonjene. S tem je glavno delo pri carinskem tarifu končano, zakaj skupine carinskega tarifa, ki pridejo prihodne dni na vrsto, bodo zahtevale le kratke debate.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 10. maja. Proračunski odsek je razpravljal v današnji seji najprej o poglavju »na učeno ministrstvo«. V debatu je posegl tudi naučni minister, ki je izjavil, da je naklonjen nasvetu, naj bi se okrajni šolski nadzorniki podržavili, toda ker bi to provzročilo blizu 700.000 K stroškov, je mogoče izvršiti podržavljenje le polagoma. Vrhu tega pa je predpogoj za ureditve tega vprašanja, da se spremeni zakoni o šolskem nadzorstvu v nekaterih deželah. Tudi se država pri tem ne odpove finančnemu sodelovanju dežel. — Končno je utemeljeval minister še porabo velikih svot za ljudsko štetje. Poglavlje je bilo na to sprejeti nespremenjeno. — Potem je poročal posl. Mazorana o poglavju »trgovinsko ministrstvo«. Tudi to poglavje je bilo sprejeti nespremenjeno.

Načelniki klubov so imeli danes sejo ter sklenili, da dožene zbornica sedanjice dnevnih redov že v soboto ali pa vsaj v ponedeljek, nakar se zasedanje odgodilo do 6. junija. Ako pa se doseže med Čehi in Nemci sporazumljene, da bo mogel šeški deželni zbor reševati vse nakupljene zadeve, skliče se državni zbor še pozneje.

Sanitetni odsek se bavi z reformo lekarništva. Poročevalc je posl. Nowak. Generalna debata se dožene v prihodnji seji.

Poljski klub bo zahteval po sestavi parlamentarnega ministrstva — kakor poroča »Slowo polskie« — zastopstvo v predsedstvu poslanske zbornice. Že od začetka leta 1900 ni bil noben Poljak več v predsedstvu.

V železniškem odseku je posl. baron Schwegel pozdravil novega vodjo železniškega ministrstva Wrbo. Potem se je razpravljalo o prekoračenih kreditih pri gradnji alpskih železnic. Sprejela se je resolucija, v kateri se izreka obžalovanje, da si ni vlasta za večje izdatke pri tej gradnji poprej izprosila dovoljenje drž. zobra.

Preosnova ministrstva.

Dunaj, 10. maja. »Narodni Listy« razpravljajo o sestavi koaličnega ministrstva ter se odločno izrekajo proti vstopu kakega Čeha v to ministrstvo, ko pišejo: »Tak ko-

čen v zvesti, da ga Olga resnično ljubi.

Jaklič je ves ta čas živel redno in skromno, kakor le tedaj, kadar je imel domotožje po spodobnosti. Delal je vedan in dostikrat tudi ponoči. Zasluzek je skrbno spravljal in sploh varčeval kolikor je mogel, samo da je mogel Olgi napraviti kako veselje. Zdaj ji je kupil nov klobuk, zdaj novo obleko. Olga je mirno sprejemala njegova darila, kakor da se to samo po sebi umeje, kakor da je to Jakličeva dolžnost. Naravnost mu je nekoč rekla: »Jaz sem ti vse žrtvovala — torej smeš tudi ti nekaj zame žrtvovati.«

Zavedala se je tako svoje žrteve, da jo je razčilila najmanjša nepozornost in da jo je časili razdražila najneznanejša besedica. Vsako malenkost je smatrala za preziranje in tedaj je znala strastno vzklopiti in ostro je vpraševala, kaj da Jaklič pravzaprav misli in če meni, da jo sme ponizevati, ker se mu je iz ljubezni vdala.

Vmes pa so bili dnevi, ko se je brez pomisla vzdala svojim čuvstvom in ko je užival Jaklič ure blažene ljubezni.

Kobe je bil zapazil, da je postal občevanje med Jakličem in med Olgo drugačno, kakor je bilo prej. Ni sicer še slutil, da imata ljubezensko razmerje,

rak, katerega pomen se ne sme podcenjevati, bi se mogel storiti le po vsestranskem preudarku in s pritrjevanjem merodajnih činiteljev v stranki, ako bi se pokazalo, da bi iz tega nastala resnična korist za šeški narod. Tako koalicjsko ministrstvo, ki bi ne imelo za vse pogodbenike trdnega programa, bi ne trajalo dolgo, in ker o temeljnih pogojih kake sprave še ni ničesar znanega, nasprotno, sedanja vlada ne počaka z nobenim dejanjem, da hoče biti vsem narodom enako pravična, ne moremo privoliti, da bi se tako ministrstvo sestavilo s sodelovanjem šeških poslancev.«

Krisa na Ogrskem.

Budimpešta, 10. maja. Danes je bil zopet ministrski svet. Govori se že o uradniškem ministrstvu. Opozicija pa se je postavila na stanje, da se mora tako ministrstvo takoj parlamentarno onemogočiti z nezaupnicu.

Budimpešta, 10. maja. Pošlanska zbornica je nadaljevala debato o spomenici. Govoril je tudi hrvaški poslanec Kovačevič, ki je še enkrat dokazoval, da imajo Hrvati popolno zgodovinsko pravico do hrvaškega poveljevanja v armadi. Naglašal je, da se je hrvaška štiridesetorica vedno trudila za blagorodje ter je podpirala madjarske težnje, doma pa se branila proti vsakršnim napadom. Zato pa tudi zaslужijo, da izkazujejo Madjari Hrvatski več naklonjenosti.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 10. maja. Avstro-ogrski poslanik baron Calice je izročil včeraj turški vladni skupno spomenic, ki so jo podpisali poslaniki vseh šestih velesil, in v kateri se naznana, da so velesile pripravljene, sprejeti turške finančne načrte za Macedonijo, ako se izpopolnijo z dolžobo, da dohodke in izdatke nadzoruje posebna komisija, obstoječa iz vrhovnega nadzornika, civilnih agentov in štirih finančnih odposlancev Nemšije, Anglije, Francije in Italije.

Sofija, 10. maja. Simpatični govor v angleški višji zbornici o kristjanskem prebivalstvu na Balkanu so zbudili voditelje makedonskih odborov, da so začeli pridno dopisovati z »balkanskimi priatelji« na Angleškem, nekateri voditelji so se celo odpeljali na Angleško. Uverjeni so, da izvede Anglija »resne reforme«, dočim se na Rusijo nihče več ne zanaša. Shod v Burgasu je sprejel resolucijo, v kateri se vlasta poziva, da z orožjem izsili bratom v Macedoniji boljšo usodo.

Vstaja na Kreti.

Carigrad, 10. maja. Položaj na Kreti se je poslabšal. Konsuli varstvenih velesil zahtevajo pomno-

čen v zvesti, da ga Olga resnično ljubi.

Jaklič je ves ta čas živel redno in skromno, kakor le tedaj, kadar je imel domotožje po spodobnosti. Delal je vedan in dostikrat tudi ponoči. Zasluzek je skrbno spravljal in sploh varčeval kolikor je mogel, samo da je mogel Olgi napraviti kako veselje. Zdaj ji je kupil nov klobuk, zdaj novo obleko. Olga je mirno sprejemala njegova darila, kakor da se to samo po sebi umeje, kakor da je to Jakličeva dolžnost. Naravnost mu je nekoč rekla: »Jaz sem ti vse žrtvovala — torej smeš tudi ti nekaj zame žrtvovati.«

Zavedala se je tako svoje žrteve, da jo je razčilila najmanjša nepozornost in da jo je časili razdražila najneznanejša besedica. Vsako malenkost je smatrala za preziranje in tedaj je znala strastno vzklopiti in ostro je vpraševala, kaj da Jaklič pravzaprav misli in če meni, da jo sme ponizevati, ker se mu je iz ljubezni vdala.

Kobe je bil zapazil, da je postal občevanje med Jakličem in med Olgo drugačno, kakor je bilo prej. Ni sicer še slutil, da imata ljubezensko razmerje,

žitev čet. Vstaši nameravajo zasesti vse kraje ob morju, kjer so carinski uradi. Carinski urad v Kastelu je že v njihovih rokah. — Orožniške postaje, ki itak ne morejo ničesar opraviti proti premčdi vstašev, se povsod brez boja umikajo.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 9. maja. V Žitomiru so bili 7. t. m. veliki izgredi proti Židom. Židje so se sami organizovali v bran ter se je razvil na deželni šolski svet podpisali, da obžalujejo, da so kaj takega napravili, da preklicujejo vse te žalitve, da poslušne uslužbence tudi zapreti.

Klerikalci in resnica.

Odkar je prišel v Cerklico nad Kranjem proučil kaplan žalostnega spomina Kos in za njim kaplan Bašter, — dobro znan iz Kostanjevice, kjer so ga vladili po gajnjicu — in odkar je odšel od tod bivši župnik blaga duša Golobič, se je vnele tukaj strankarsko nasprotje. Klerikalna garda je naperjala svojo ost proti cerkljanskemu, vse častni vrednemu učiteljstvu, kateremu sedanji cerkljanski duhovniki niti vredni niso, da mu odvežo jermen razčrvelje na nogah.

G. učitelj Lapajne pričenil se je bil v Cerklico — mož je kot izobrazenc liberalnega mišljenja, in to je seveda klerikalne matadorje grozno jezikilo, kar je umetno, ker, kakor znanci, hočejo klerikalci uničiti vsekogar, kdor ne je iz njihove zamazane sklede — in tako so poskusili tudi uničiti g. učitelja Lapajneta.

V kapeljani se je skuhalo nekakrja pritožba na deželni šolski svet — skovana prav »na lemenatarsko sorto« — ki se je gibala v onih mestih, kakor pujec v koritu. Podpisnik je bilo na tej pritožbi 20 »prizadetih staršev«, od katerih pa nekateri otrok sploh nimajo, ali pa nimajo otrok godnih za šolo, ali pa so njih otroci šoli že davno odrasli. Intendirali so pa klerikalni poštenjaki s to pritožbo edino le to, da se gosp. Lapajnet iz Cerklice prestavi, in da se ga na ta način materialno oškoduje; g. Lapajne se je bil namreč v Cerklijah ozabil in ima njegova soprona gospa Julija roj. Vavkenova v Cerklijah gostilno, prodajalno in precejšnje posestvo.

Vsled te krščanskojubne ovadbe 20 »prizadetih staršev« so se vršile potem po okrajnem šolskem svetu kranjskem poizvedbe, ki pa niso mogle dognati družega, kot da je nek posestnik iz Dvorj na imenu Josip Zevnik izjavil: »Men so bili prinesen, n pogren za podpisat, de se gre za no babo.«

Seveda je imel g. učitelj Lapajne sitnosti vsled te klerikalne nesramnosti ter si ni vedel drugače pomagati, kot da je vložil zasebno obtožbo pri c. kr. okrajnem sodišču v Kranju, da se salvira in da postavi na laž vse te trditve, nagromadene v tej pritožbi na deželni šolski svet proti njemu.

Le ta pritožba 20 »prizadetih staršev« pa je kulminirala v nastopnih točkah (katere so bile namreč kot crimen laesa majestatis caplani naznane dež. šolskemu svetu): 1) da je šel g. Lapajne dne 11. okt. 1904 na lov mesto v šolo; 2) da je dne 18. marca 1904 sadil na vrtu svojega svaka drevje ter s tem, kakor v prvem slučaju, zanemarjal šolo; 3) da se otroci pohujšajo radi tega, ker se jim vsled njegove ingerenčje preiskujejo v šoli roke, je li so do velj snažne ali ne, ker ima priti zdravnik, da jim stavi koz.

Dne 4. maja vršila se je tedaj pri okrajnem sodišču v Kranju razprava proti dotičnikom, ki so bili omenjeno pritožbo podpisani, in sicer proti Matevžu Repniku, Janezu Bolka, Francu Kepicu, Mihi Slemeu, Janezu Bučarju, Martinu Teranu, Jakopu Zormanu, Jerneju Vombergarju, Jožetu Zevniku, Francu Kepicu iz Police, Jožetu Bolka, Janezu Erzarju, Jožetu Korberju, Matevžu Globočniku, Lovru Podgoršku, Francu Poravnetu in Primožu Štrnu. Trije obtoženci pa niso prišli, Šimon Bučar in Jernej Kimevec sta odsotna v Ameriki, drugi na Nemškem, tretjemu Janemu Kuraltu pa je bila žena na smrt zbolela. — Vsi prišli obtoženci so bili poščetkom jako korajni; kasneje so se pa vsi razen Martina Terana vdali ter izjavili, da so bili zapljani, da so dotično prošnjo za premetitev g. Lapajnetu podpisali; dva izmed obtožencev sta namreč po izpovedbi ostalih obtožencev pod-

piseli okoli lovila ter rekla, da se gre tujaj samo za eno prošnjo. Nekateri so celo povedali, da je dotično vlogo prenala Matevž Repnik od hiše do hiše, lovili podpisne reči, da ju napravljeno v kranjski. Eden namreč Jože Zevnik, pa je izjavil, da bi ne bil te vloge nikdar podpisal, ko bi bil vedel, da se gre za g. učitelja Lapajneta.

Po kratki razpravi so se vsi navzdi obtoženci uklonili, izvezeli Martina Terana, ter dalni na zapisnik, da pripomnajo, da so dotično vlogo na deželni šolski svet podpisali, da obžalujejo, da so kaj takega napravili, da preklicujejo vse te žalitve, da poslušne uslužbence tudi zapreti.

G. Lapajne jim je na to blagodušno odpustil, na kar so se ti zgrešenci odstranili, ter se je potem vršila razprava proti Martinu Teranu, kateri v svoji zasepijenosti kot »prizadeti starš« g. Lapajnetu in hotel poslati odpuščanje. Pripomnimo, da je ta »prizadeti starš« oženjen še 3 leta, in da po naravnih zakonih najstarejši njegov otrok ne bi mogel imeti več kot 2 leti in 3 meseca, in da po našem skromnem mnenju toliko star otrok nikakor še ni obvezan hodi v šolo. Pač lep »prizadeti starš«!

V razpravi proti Teranu zaslišali se je kot priča g. Andrej Kmet, nadučitelj v Cerklijah, in sicer o tem, da je imel g. Lapajne dne 11. oktobra 1904 obtoženec je pa zopet remonstriral, da ima drugi pricle, da g. nadučitelj cerkljanski ni imel pravice g. Lapajnetu dati dopusta. Sodijoč je pa predlog za zaslišanje novih pridelov strani Terana odstranil, in sicer z ozirom na naš šolski zakon, glasom kojega ima voditelj šole pravice podrejenim svojim organom podeliti dopust za par ur, eventualno tudi za cel dan, ko sledi dovoljeni dočasni posluški se pa mora naznaničiti c. kr. okrajnemu šolskemu svetu, kar je g. nadučitelj Kmet tudi storil in kot priča pod prisego potrdil — in pa z ozirom na to in uvaževanje dejstva, da nimajo, hvala Bogu!, duhovniki več iste ingerenčje na šolo, kakor bi si je želeli, in koja ingerenčje obstaja po našem mnenju v tem, da ponemenujejo ljudstvo.

Kar se pa tiče 3. pod obtožbo stavljenje točke

obravnati v Spljetu in Sebinju, toda obakrat je bil zopet oproščen.

— Strupena muha je pičila pruskega princa Adalberta na potovanju po Siciliji v desno roko. Zdravnički so ga pravočasno še rešili zastrupljenja.

— Načelnik vojaške intendanture za Avstro-Ogrsko postane mesto umrlega Röckenzauha generalni intendant Marko Okruglič.

— Dunajskoga župana namestnik, Strohbach, je ponoči umrl.

* Rastli-a, ki kaže vreme.

Avtstrijski meteorolog Novak je našel v osrednji Ameriki rastlino, ki napoveduje vreme. Ta rastlina je zelo občutljiva za spremembe v zraku in vsled posebne razvrstitev svojega listja kaže že mnogo poprej, kakšno postane vreme. Novak je tudi izumil nov način, kako je močno goče vreme prorokovati. Za ta namen je delal celih 20 let. Na Angleškem so mu obljudili denarnih sredstev, da na pravi v Londonu zavod za praktično porabo pod pogojem, ako mu tudi Avstrija pomaga, da osnuje podružnico na Dunaju. Grof Eltz mu je baje dal na razpolaganje v ta namen 50.000 K, a grof Esterhazy 20.000 K. Pa tudi razni drugi veleposetniki, lastniki oglarnic in parobrodne družbe so mu obljudile denarno pomoč. Tako je bilo Novaku mogoče, da se pripravi na ustanovitev podružnice na Dunaju. Začasna poslovica se je že otvorila. Novak trdi, da je po njegovi metodi ena postaja dovolj za obseg 7000 km, tedaj za celo Evropo. S pomočjo imenovane rastline more prorokovati zračne premembe tri do osem dni poprej, katastrofe večje vrste pa 24 do 28 dni. Tako je bilo Novaku mogoče na podlagi svojega opazovanja na rastlini prorokovati dan in uro potresa v Ljubljani, Solunu, Rimu, Carigradu in Martinique. Novak pripravlja posebno ekspedicijo v Mehiko, kjer ta rastlina raste, da prenesi in aklimatizuje v Evropi čimveč teh rastlin. O Veliki noči 1906 se zavod odpre. Leta 1888. je Novak tudi cesarju razložil svojo iznajdbo in cesar se je že zelo razveselil.

* **Grafologične zmote.** V nekem pruskem mestu je podjetnik, ki v svojem obsežnem delokrogu nastavlja teake osebe, o katerih se je ugodno izreklo izvedene v pisavi. V svoji službi ima nameč grafologa, ki iz pišave prosilcev razsodi njihov značaj in sposobnost za službo. Neko tako prošnjo je izvedene ob sodil sledče: „Mož železne volje, neomajne odločnosti, nepristopen vsakemu prigovoru in vplivanju; kar je sklenil, to izvede za vsako ceno.“ To je bil pravi biser, popolnoma po željah gospodarja, in prosilec je tudi takoj dobil službo. Kmalu pa se je izkazalo, da je mož železne volje in neomajne odločnosti sklenil, da se načeloma vsakemu delu izogne. Ne prošnje ne grožnje ga niso odvrnile od njegovega sklepa, kazaj pogodbog za par let je nosil v žepu.

* **Krvnik Bali.** Ko je pred nekoliko leti umrl stari krvnik na Ogrskem, razpisana je bila služba znotrge in je bil imenovan Mihail Bali, ki še zdaj opravlja svoj posel. Takratni pravosodni minister se je hotel prepričati o sposobnosti novega krvnika in je pozval ravnatelja anatomičnega kabinta, profesorja Altai, da naj krvniku izroči mrtvo truplo osebe, ki se je zadušila. Altai se je odzval pozivu, in Bali je sredi dvorišča sodnega poslopja postavil vedala, zvezal mrtvecu roke in noge in ga potem po vseh pravilih obesil. Profesor Altai je začel tedaj tolmačiti krvniku simptome in znamenja, po katerih se spozna, da je obsojen nez izdihnil, naekrat pa se vislice, ki niso dobro v zemlji stale, podero in mrtvec je padel ravno na profeso, ki je vselel tega tudi padel po tleh. Altai se je sreči ni zgodil. Ko je pa natančneje pogledal mrtvca, videl je, da je okužen. Silno se je prestrašil, sežgal takoj vso svojo obleko in se skopal v razkužni vodi. Mrtveca so nesli na to v anatamski kabinet, ker ni bil identificiran, po onem dogodku ga je pa nekdo spoznal in pokojnikovi sorodniki so začeli zahtevati od zavarnega društva zavarovalnino, ker je bil pokojnik zavarovan. Zavarovalnica pa ni hotela izplačati zavarovalnine in je zahtevala, da se mrtvec izkoplje, trdeč, da si je sam življenje vzel. Mrtveca so res izkopal in so se prepričali, da nosi na vratu znamenja konopa in so sklepali in tega, da je izvršil samomor. Sorodniki pa so se sklicevali na Altai in krvnika, vselel desar se je pričela pravda, ki je dolgo časa trajala. Tako je krvnik Bali pričel svoje delovanje.

* **Velikanska množina metuljev.** Poleti 1904 so opazili na francoski obali nad morsko gladino med Chausey otoki in Grauville velikanske roje belinov. 10. in 11. junija so letali v toliki množini, da bi bilo videti, kot bi snežilo. Take velikanske množine je bilo že včeraj videti. Proti koncu poletja 1846 so

se prikazale na Angleškem pri Doveru neštevilne množice kapusovih belinov, ki so baje prišli iz Francoskega. Tudi Darwin pričuje podoben slučaj. »Ko smo bili nekega večera kakih 10 angleških mil oddaljeni od zaliva San Blas, videli smo, kolikor je segal pogled, neizmerno množico metuljev v rojih po več miljard. Bilo je toliko, da se celo z daljnogledom ni mogel opaziti kak prazen prostor. Švedski naravoslovec K. J. Andersson je na svojem popotovanju po južni Afriki našel mirijade oranžno rumenih metuljev, ki jih je bilo toliko število, da je šumenje, ki so ga povzročale njegove perutnice, bilo podobno bušanju valov, ki se lomijo ob morski obali.

* **Kolobarji okoli lune.** Kolobarji okoli lune in tudi okoli sonca spadajo med najinteresantnejše pričazni ozračja. Mali pogostni kolobarji ali venci imajo premer kvečjemu le 2 stopinj in se imenujejo aureoli, ki nastanejo z uklonitvijo svetlobnih žarkov ob delih prav majhnih oblikov ali megla v ozračju, podobno svetlobnemu vencu, ki obdaja pri močni megliskoraj vsako čestno svetlico. Od velikosti teh vodnih kroglic, ki so povprečno velike stotinko milimetra, je odvisen premer svetlobnega venca; čim večje so kroglice, toliko manjši so aureoli. Ako so male kroglice prav enake velikosti in enako razdeljene, so kolobarji prav lepi in barvani (rdeča barva prevladuje); drugače se barve pokrivajo in kolobar je bel. Večji kolobarji, tudi zhalci imenovani, imajo premer 22 stopinj in so včasih bele barve, včasih pa mavrične in nasprotne sporedu (rdeča barva znotraj). Ti nastanejo pri lomljenu svetlobe v malih ledeni kriščah, ki plavajo tudi ob največji vrati v gornjih delih ozračja. Jako pogostine so te prikazni v polarnih krajin zaradi množine kristalov, ki plavajo v zraku.

* Iz predpisov se je norčeval.

Neki ženevski trgovinski potnik je vstopil neko pretečeno nedeljo v Bazlu v kupr prvega razreda brzvlaka Berolin Ženeva. Rad bi se bil sam vozil; toda ni trajalo dolgo in že je vstopila neka dama, najbrž že precej postarna, ker je agent takoj sklenil, da jo odpravi. Madamek, je dejal, »Jaz imam škratico.« Potnik pa ni vedel, da se morajo ljudje, ki imajo škratico, na švicarskih železnicih voziti ločeni od drugih. Lisiak si je samemu sebi nastavil past. Dama je izstopila in poklicala postajnega načelnika ter povedala vso stvar. Načelnik je stopil k vozu in zahteval od potnika, da takoj zapusti voz. Ker je ta odločno proti temu protestiral, poklicali so stražnika, ki je v silo odvedel agenta z vso njegovo prtljago v poseben prostor. Vlak je odšel, k dozdevnemu bolniku je pa prišel zdravnik, ki ga je natanko preiskal, da ni mogel najti nobene bolezni na njem. Valedtega so ga izpuštili. Tri ure pozneje se je odpeljal agent proti svojemu cilju in seveda preklinjal svoje ravnanje, ki mu je prineslo toliko sitnosti.

* **Sibirski stražmešter.** Neki sibirski stražmešter okrožne policije je kot sodnik obsolil nekega kmata v plačilo treh rubelj kot odškodnino onemu, kateremu je priznjal tri zaušnice. Obširni predstojnik je protestiral proti temu, češ: stražmešter nima pravice nastopati kot sodnik; sploh pa da je zaušnica prenizo ocenil. Stražmešter je pa odločno trdil, da nikjer zaušnica ne stane več nego en rubelj. »Ali si zadovoljen, da ti prisolim zaušnico in dam rubelj zato?« vprašal je občinski predstojnik. »Velja!« In občinski predstojnik ga je zamahnil preko ušen in mu dal rubelj. Stražmešter je oboje brez obotavljanja sprejel in odšel.

* **Zbirka znamk.** Te dni je izšel katalog vseh zbirk mark in drugih poštih vrednotnic, ki jo ima angleški muzej v Londonu. Ena teh zbirk ima nad 100.000 znamk ter je vredna bližu 2 milijona kron. To zbirko je poklonil muzeju Thomas Lapling, svoječasni poslanec, ki je kot 10 letnega dečka začel zbirati znamke. Najdragocenejši znamki v celih zbirki sta dve »Mauritiusi«. Ena je rdeča, ki je veljala 1.1847 en vinar, a danes je vredna 16–20.000 mark. Tako znamko je kupil nedavno princ Valeški za 17.000 mark. Druga znamka je modra po 2 vinari, za katrino je princ Valeški dal 29.000 mark.

* **Menzelova satira.** Slovečki nemški slikar Menzel je bil vselej do skrajnosti razburjen, ako je zapazil, da se kdo norčuje iz njegove male postave. Nekoga dne je sedel v Kiss'genu v domači gostilni pri vinu. Vstopili so trije tuji, dva gospoda in ena dama ter so se usedli k bližnjem mizi. Ko se je Menzel slujno ozril v njihovi mizi, je viden, kako je dama svojima spremembama nekaj šepečala in kako so ga nato vse trije opazovali, potem pa se

začeli smejati. Menzel je sicer udarila kri v glavo, toda rekel ni ničesar, temuč je izvlekel svojo knjižico ter začel v njo pridno risati. Tedaj in tedaj je pri tem vseč pogledal na damo, tako da se je ta začela vzemirjati; obšel jo je neprjetni čut, da jo čudni tuje riše. Ker pa se Menzel ni dal motiti ne po divjih pogledih ne po znamenjih nevole od sosednje mize, temuč mirno na prej risal, pristopil je hipoma eden obeh gospodov in njemu rekoč: »Gospod, dama si odločno prepoveduje, da bi jo risali!« — »No! Ali je to dama?« je vprašal Menzel popoi noma mirno ter pomolil tuje svojo risarijo pod nos. Tuje je nekaj začeljjal v svoje opravičenje, se vrnil k svoji mizi, nakar so vse trije kmalu izginili. To, kar je Menzel narisal, je bila nameč mojstrska dovršena, dobro pitana — go.

* **Žrtva hipnoze.** 22letni pravnik Koloman Kiss iz Budimpešte je dobil mesto vrgojitelja dvanajstletnega sina neke 34-letne vdove v ostrogomskem komitatu. Pri vdovi so se shajali vse krajevne višje glave, ki so se zbabavali s hipnozo. Družba je mladega pravnika s veseljem sprejela v svojo sredo. Kmalu so ga razbili dan na dan za hipnotični medij, ker so prvi poskusi z njim jako dobro izpadli. Mladi m-ž pa je bil vzdov zelo všeč, zato ga je večkrat hipnotizirala, da bi ga navezala na se. Ker je to ponavljala večkrat čez dan, je mladenič začel rapidno hirati, spal ni nič ni jedel. Vedel pa ni, kaj se vse z njim godi. Ko ni bil nekaj dnev hipnotiziran in se je za nekaj časa zbudil iz sanjskega življenja ter dognal, kako usodepolno so ravnali z njim, sklenil je takoj odstop. Brez vsakega denarja se je podal na pot. Mati in brat sta se prestrčila, ko sta ga zagledala, še bolj pa, ko je vse zmenšano govoril. Mati je mislila, da je nešrečno zabiljen. Ko pa so prihajala od vdove pisma, naj pride zopet k njej in ko so zvedeli, da je ljubezni željna vdova razjasnila se je vse stvar. Brat nešrečnega mladeniča se je podal na državno pravništvo, ki je uvelod preiskavo. Zdravnik so na strani vdove ter so proglosili mladeniča za močno bolnega na živo in da sile domišlja, da ga svet preganja.

* **Talmud o ženi in zakonu.** Židovsko sv. pismo se mnogo peča z žensko. V tej knjigi je n. pr. citati: »Kdor ostane neozenjen, ne zsluži človeškega imena, ker je pisan: Žirulena mož in žena se imenujeta človek. — Stari samec živi brez veselja, brez blagoslova in brez sreč. — Kdor si vzame ženo zaradi denarja, bo imel zatelebane otroke. — Kdo je bogat? Tisti, ki ima krásno ženo, cibito lepo po značaju. — Ako je žena redna in krepostna, podobna je vinski trti, ki rodii slastne sadove, ker zapisano je: Tvoja žena je kakor vinska trta ob zidovih tvorjega doma. — Mir je podlaga zakonske sreč. Ako sta mož in žena krepostna, je Bog z njima ter ju blagoslovil. — Mož mora biti vedno lju bezniv napram ženi, ker je ona blagoslov v hiši. — Spoštujte svoje žene, ker le to vas napravi za ljudi. — Mož, ne žali svojo ženo, da se prez potrebe ne razjoče. — Neprečenljiva je žena, ki dela po volji svojega moža. — Življenje moža, s katrim vlaža žena, ni življenje. — S kemer žena vlaža, je sam krv svoje nesreče. — Hudobna žena je kakor blatno, deževno vreme. — Kdo prenaša peklo že na zemlji? Mož hu dobre žene. — Ako ti je žena mala, skloni se ter ji šepečaj v uho (t. j. ne stori ničesar, da se poprej s svojo ženo ne posvetuješ). — Kdor iz kostri vzdaja svojo hčer starou, zapade smrtnemu grehu in Bog mu ne bo nikoli odpustil. — Kdor da svojo hčer surovemu človeku, jo je izročil zvezano levo. —

* **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

1) Jožef Höher, rojen pri Sv. Lenartu in Anton Altman iz Langau na Zgornjem Avstrijskem doma, oba šele 15 let starci tovarniška delavca v Zagorju, sta vselej svoji mladosti kradla kakor sraki; vse jima je bilo dobro, kar je pod prete prišlo. Tako n. pr. sta v Toplicah pri Zagorju vložili v vinsko klet Franeta Krauskopfa in mu vzelila kakih 10 litrov vina. Na isti način obiskovala sta tudi klet Janeza Praznika ter si tudi tam privoščila pristne kapljice. Izmaknila sta v tovarniji raznim strankam tudi manjše zneske denarja; izdelavci v steklarini sta pobrali nekaj orodja; trgovcu Richardu Micheliju je Höher izmaknil kup razglednic in otročjo igračo. Obdobjenca, ki vsebujeta storjene tavnine prisanove, sta bila vsek na 4 tedne ječe obsojena. — 2) Silvester Kralj, bajtarja

sin, in delavec Anton Kariž, oba iz Spod. Landola sta ponoči na 5. sušča iz hleva posestnici Tereziji Franetič in njeni tačni vzel 7 kur in jih nesla v Trst napredaj. Silvester Kralj je pa tudi v lovšču Alojziju Lahora zajem zanjke nastavljali in ujel dva zajca. On sicer pravi, da je enega zajca v gmajni mrtvega našel, a drugega je posm odvzel, ko so ga hoteli raztrgati. Oba obdobjenca sta bila tavnine krviv spoznana, Kralj je bil obsojen na 8, Kariž pa na 6 mesecov težke ječe. Ker je pri tej obravnavi Karlova mati pred sodiščem krivo pričala, oziroma neko drugo pričo, ki je bila pri okrajnem sodišču v Senožečah zasišana, hkrati pričevanju pregovorila, bila je po sklepu sodnega dvora, takoj v zapor odpeljana, ker se ji bo treba zagovarjati zaradi hudočestva goljufije. — 3) France Jakomin, posestnik na Bogu, je svojega očeta, s katerim ne živi v prijatelstvu, tepel s pestjo po glavi, zgrabil ga je za vrat v tresel potem ga pa še z obuto nogo obreal. Obsojen je bil na 3 tedne ječe. — 3.) Peter Sustar, hlapec iz Vinja, jo je hotel popihati v Ameriko in se tako odtegniti vodnik, ker se vse z njim godi. Ko ni bil nekaj dnev hipnotiziran in se je za nekaj časa zbudil iz sanjskega življenja ter dognal, kako usodepolno so ravnali z njim, sklenil je takoj odstop. Brez vsakega denarja se je podal na pot. Mati in brat sta se prestrčila, ko sta ga zagledala, še bolj pa, ko je vse zmenšano govoril. Mati je mislila, da je nešrečno zabiljen. Ko pa so prihajala od vdove pisma, naj pride zopet k njej in ko so zvedeli, da je ljubezni željna vdova razjasnila se je vse stvar. Brat nešrečnega mladeniča se je podal na državno pravništvo, ki je uvelod preiskavo. Zdravnik so na strani vdove ter so proglosili mladeniča za močno bolnega na živo in da sile domišlja, da ga svet preganja.

* **Telefonska in brojavna poročila.** Dunaj 11. maja. V današnji seji poslanske zbornice se je predsednik grof Vetter s topimi besedami spominjal v starosti 52 let umrlega dunajskega podžupana in poslanca Strohbacha. Zbornica nadaljuje specijalno debato o carinskem tarifu, in sicer je na vrsti II. skupina (les, papir itd.)

Dunaj 11. maja. Minister notranjih del grof Bylandt je danes konferiral s poslanci grofom Stürckom, dr. Derschattom, dr. Pergerom in dr. Heroldom. Predsjednik češkega kluba je poklican za danes ob 5. popoldne k ministru predsedniku Gauthschu, voditelji nemških strank pa pojedijo k Gauthschu tekmo prihodnjih dñi.

Dunaj 11. maja. Bivši reški guverner baron Roszner je bil danes v avdijenci pri cesarju.

Dunaj 11. maja. »Wiener Zeitung« prijavlja kako laskavo lastnoročno cesarjevo pismo na češkega deželnega maršala kneza Lobkovicu povodom njegove 70letnice. Cesar je podelil knezu Lobkovicu veliki križec Stefanovega reda.

Dunaj 11. maja. Poslanska zbornica je danes dograla adresno debato. Med drugimi je govoril slovaški poslanec Hodža. Poudarjal je, da je potrebno cesarja vsestransko in-

formirati o razmerah na Ogrskem. To pa se ni zgodilo. Poklicani so bili k cesarju samo zastopniki Madjarov, zastopnikov drugih na Ogrskem bivajočih narodnosti kralj in slišala, kakor da bi bile te narodnosti brezpravne. Dasi imajo nemadjarški narodi največ vzroka, se pritoževati, jim niso Madjari privoščili v adresnem odseku nobenega zastopnika. Zbornica je sprejela adreso z veliko večino.

Rusko-japonska vojna.

Pariz 11. maja. Poročilo iz Petrograda naznana, da je četrto rusko brodovje že polnoma pripravljeno za odhod v Azijo in da je že zbrano v Kronstadt. Oficjalni ogled brodovja bo prihodnji teden; potem odrine brodovje takoj v Azijo.

London 11. maja. Kuropatin je že odložil zapovedništvo prve mandžurske armade in je odpotoval v Evropo. Moral je to storiti, ker se je Linevič dvačet pritožil pri carju

Otroci ob tem izvrstno uspevajo in ne trpe na motenju prebavljanja.

Se obnaša izvrstno ob bljuvanju, črevesnem kataru, driski itd.

Priporoča jo na tisoče domačih in inozemskih zdravnikov.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. maja: Edeltrude Kovač usmiljka, 30 let, Radeckega cesta 30, Žeteka.
Ivana Skerl, posestnica žena, 53 let, Mestni trg 13, mrtvot.

Dne 10. maja: Franja Gorenc, črevljarska hči, 2 leti in pol, Hradeckega vas 26, Meningitis.

V deželnih bolnicah:

Dne 9. maja: Anton Vrhovšek, premočar, 35 let, Titenus.

Sorzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borse 10. maja 1903.

Vsebenevi papirji.

majeva renta 100:45 100:55

stebreni renta 100:25 100:45

avstr. kronska renta 97:90 98:10

zlate 119:45 119:65

ograka kronska 98:— 98:20

zlate 118:15 118:35

posojilo dežele Kranjske 99:50 101:—

posojilo mesta Split 100:50 101:50

Zadar 100:— 100:—

bos.-herc. žel. pos. 1902 101:65 102:65

česka dež. banka k. o. 100:15 100:65

ž. o. 100:15 100:75

z. p. 101:15 102:15

pešt. kom. k. o. z. 107:70 108:70

z. p. 100:50 101:50

dež. hr. 100:50 101:10

z. pis. ogr. hip. ban. 100:15 101:15

obi. ogr. lokalnih železnic d. dr. 100:— 101:—

obl. češke ind. banke 100:75 101:75

prior. Trst-Poreč lok. žel. 99:— 99:50

prior. dol. žel. 82:2— 82:4—

juž. žel. kup. 82:2— 82:4—

svt. pos. za žel. p. o. 101:10 102:10

srceke.

češke od 1. 1860/ 193:40 195:40

1864 292:50 294:50

češke 170:70 172:70

zem. kred. I. amst. 308:— 315:25

II. 306:— 315:—

ogr. hip. banke 279:— 285:60

srbske à fr. 100:— 109:— 114:80

turške 143:60 144:60

češke 27:— 29:—

češke 485:— 495:—

češke 78:— 82:50

češke 88:— 94:50

češke 66:— 72:50

čr. rad. kritik 57:25 59:25

čr. rad. kritik 37:35 39:35

češke 65:— 69:—

češke 74:— 83:70

češke kom. 840:— 850:—

češke 90:50 91:50

češke 667:75 668:75

čr. -ogr. bančne delnies 1647:— 1656:50

čr. kreditne banke 665:25 666:25

čr. rad. kritik 776:— 777:—

čr. rad. kritik 246:50 247:—

čr. rad. kritik 639:— 645:—

čr. rad. kritik 534:35 535:35

čr. rad. kritik 2675:— 2680:—

čr. rad. kritik 556:50 557:50

čr. rad. kritik 266:— 270:—

čr. rad. kritik 614:— 618:50

čr. rad. kritik 166:— 170:—

vajute.

čr. rad. kritik 11:30 11:34

čr. rad. kritik 19:07 19:90

čr. rad. kritik 23:45 23:53

čr. rad. kritik 23:96 24:04

čr. rad. kritik 117:35 117:55

čr. rad. kritik 95:35 95:55

čr. rad. kritik 268:— 269:—

čr. rad. kritik 4:84 5:—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. maja 1903.

Termin.

Pšenica za maj 100 kg. K 18:30

Pšenica " oktober 100 " " 16:80

Ri " oktober 100 " " 13:76

Koruzna " maj 100 " " 15:20

" julij 100 " " 14:60

Nova koruzna 100 " " 11:46

Efektiv.

Brez kupuje.

Meteorologično poročilo.

Št. nad morjem 3062. Srednji vredni tlak 720 mm.

Čas Stanje opazovanja Barometrična vrednost Vetrovi Hreb.

10. 9. zv. 740:4 106 sr. jvzhod oblačno

11. 7. zv. 741:3 103 sl. svz. skoro jas.

2 pop. 739:3 174 sr. jvzhod skoro jas.

Srednja včerajšnja temperatura: 10:5°

Normalna: 13:4°. Padavina: 0,0 mm.

Tržne cene v Ljubljani.

Dne 6. maja 1903.

K h K h

Gov. meso I. kg 148 spenič. 100 kg 30:30

" II. " 128:0 koruzna " 19:—

" III. " 120:0 Ajdova " 40:—

" Ječeje " 160:0 Fižol, liter " 32:—

Prašičje m. sv. " 180:0 Gran, " 36:—

" pr. " 180:0 Leča, " 32:—

Kostrun. meso " 140:0 Kaša, " 22:—

Maslo " 260:0 Ricet, " 28:—

Surovo maslo " 240:0 Pšenica " 100 kg 21:50

Mast prašičja " 170:0 Rž. " 18:—

Slanina sveža " 170:0 Ječmen. " 18:—

" prek. " 180:0 Oves " 16:—

" 170:0 Ajda " 19:—

Jača 4 kosi " 20:0 Proso, bel. " 22:—

Mleko, liter " 18:0 nav. " 20:—

Snemetna sl. lit. " 80:0 Koruzna " 16:80

" kisla " 80:0 Krompir " 7:60

Med " 120:0 Drva, trda " m" 10:—

Pšenice " 140:0 meh. " 9:—

Golob " 50:0 Seno " 100 kg 7:60

Raca " 50:0 Slama " 6:80

Zajec " Strelja " " "

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. maja: Edeltrude Kovač usmiljka, 30 let, Radeckega cesta 30, Žeteka.

Ivana Skerl, posestnica žena, 53 let, Mestni trg 13, mrtvot.

Dne 10. maja: Franja Gorenc, črevljarska hči, 2 leti in pol, Hradeckega vas 26, Meningitis.

V deželnih bolnicah:

Dne 9. maja: Anton Vrhovšek, premočar, 35 let, Titenus.

Generalni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti 17 pri GVIDONU ZESCHKO.

NB. Ravnotam se tudi sprejemajo spretni in zmožni agenti in zastopniki.

Postaja c. kr. drž. Železnice. 1339-4

Vse vodno zdravljenje, solnčne, električne kopali in kopeli z ogljikovo kislino, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaže in zdravilna gimnastika, dietno zdravljenje. Prospekti zastonj. Sezija od 20. maja do septembra. Zdravniški vodja dr. R. Wackenreiter.

1339-1

1300 praznih vreč (začetek)

ki drže po 85 in 100 klg. moke.

Naslov pove uprav. "Sl. Naroda".

Dva slikarska in pleskarska 1533 1

sprejme takoj v stalno delo

IVAN INOCENTE dekoracijski slikar v Postojni.

Proda se 150 centov

**Spretnega
krojaškega pomočnika**
sprejme takoj
M. HRIBAR, krojač
na Bledu. 1616-2

Dobro znana, stará

gostilna

na Dolenjski cesti se odda v
najem. 1483-3
Izve se v pivovarni Auerjevih ded.

Stanovanje

na Kongresnem trgu št. 13,
v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob s
pritiklinami, se odda za avgustov termin.

Več se izve pri bišniku istotam ali
v pisarni ravateljstva užitinskega
zakupa, Dunajska cesta št. 31.

Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAPISOV IN GRBOV 1397
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igrische ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Lepo stanovanje
za letoviščarje

s 4 sobami ter kuhinjo z vso opravo,
v prijaznem kraju na Gorenjskem, pol
ure od postaje Lesce, ali 10 minut od
Polje, se odda za poletno sezono v najem.

Kje — pove upravnštvo „Slov.
Naroda“. 1458-2

Pozor!
50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gld. 2.80
Ker je več velikih tovarov ustavilo pla-
čila, so me pooblastili, da spravim v denar
večji oddelek čevljev daleč pod Izdelo-
valno ceno. Prodam zato rej vsakomur:
par moških in par ženskih čevljev rjavega
ali črnega usnj na trakov, galosirani, z
močnimi zbitimi usnj, podplati: dalje par
moških in par ženskih močnih čevljev s
paspolom, zelo eleg., najnovejše oblike,
močni, za poletje, zelo lečni in lahki. Ve-
lkosť po cm. Vsi 4 pari veljajo samo gld. 2.80.
Razpošilja po povzetju ali pa če se pošlje
denar naprej

S. URBACH, eksport čevljev
Krakov št. 363.

Zamenja dovoljena, tudi denar nazaj; riziko
torej izključen. 1535

BRADY je več Zelodčne kapljice
preje Marijaeljske

splošno priporočene vseled ojačajočega
in pospešjujočega učinka na prebavila
ob pomanjkanju slasti, motenjih pre-
bavljanja in drugih želodčnih bo-
lečin.

Zahtevajte po lekernah Izreeno le
Bradyjeve želodčne kapljice

C. Brady, lekarna zum König
von Ungarn, Dunaj I., Fleisch-
markt 1. 3285-10

Sprejema zavarovanja dloveskega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po pretekli petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi
Rez. fondi: 29,217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsekozi slovensko narodno upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkušanje
Uživa najboljši sloves, koder posluje
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Zmožna slovenščine in nemščine se
ponudbe pod poštni pred-
štev. 26. 1503-

Naznanilo preselitve.

P. n. slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da se nahaja
od danes naprej

lekarna „Pri zlatem jelenu“

v moji novi hiši

na Marijinem trgu pred frančiškansko cerkvijo.

Obenem se zahvaljujem p. n. slavnemu občinstvu za dosedaj
mi izkazano zaupanje in naklonjenost, ter prosim, da mi jo tudi
nadalje ohraniti blagovoli.

Ljubljana, 8. maja 1905.

JOSIP MAYR
lekarnar.

Kontoristinja

zmožna slovenščine in nemščine se
ponudbe pod poštni pred-
štev. 26. 1503-

Službe isče

kot prodajalka ali voditeljica filiala
mlada ženska oseba, ki je popoln
izurjena v špecijski stroki. Gre tu
na deželo.

Naslov pove upravnštvo „Slo-
Naroda“. 1504-

Učenec

ne pod 14 let star, več tudi nemške
jezika, se sprejme v trgovino z me-
nim blagom.

Ponudbe na J. Razboršek,
Šmartno pri Litiji. 1463-

2 majhni prodajalni

na Mestnem trgu ste s 1. no-
vembrom t. l. za oddati. 1444-3

Natančne se izve pri Henru
Kenda na Mestnem trgu št. 17.

Vino

izvrstno, Ia, belo ali rdeče, lastneg
pričinka, se dobiva liter po 21 kr.
franko postaja Videm Krško pri

Gustav Schalku v Sevnici.

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove,
Bajke in povedi o Gorjancih,
zbranih spisov knjiga 2. 23-5

Ko je bil Trdina v 1. letniku
Ljubljanskega Zvona 1. 1881. priob-
čevali svoje bajke in povedi, je ostromel
slovenski svet nad bogato zakladnico
domislije naroda, bivajočega ob do-
lenjskih Gorjancih, začudil pa se je
tudi nad obliko, v kakršni jih je pi-
satelj podajal. Snov, slog, jezik, vse
je bilo pristno narodno. Nabirač
narodno blago in priobčuje ga Šir-
šemu svetu, ponarodne je pisatelj sam

Trdinove spise priporočamo z
mirno vestjo kot najlepši književni
dar, in sicer:

„Bahovi huzarji in Iliri“
broš. 3 K, s poštnino 3 K 20 v.
elek. vez. 4 K 50 h, s poštnino 4 K 70 h.

Verske bajke in Bajke in
povedi o Gorjancih. I.

broš. 2 K, s poštnino 2 K 10 h,
elek. vez. 3 K 20 h, s poštnino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

„Pri Bučarju!“ Premenitev trgovskih prostorov.

Zaradi demoliranja svoje hiše na Marijinem trgu št. 6
otvorim prodajalni prostore začasno

v Wolfovih ulicah štev. 8

na dvorišču na levo

(Ahčinova hiša).

Ivan Ev. Wutscherja nasl.

VIKTOR SCHIFFER.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-80

Dobiva se povsod!

Ustje (Ceško)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Varstvena znamka.

